

> Retouradres Postbus 200112500 EA Den Haag

Colleges van Burgemeester & Wethouders
Leden van de Gemeenteraad
Leden van de Deelraad
Leden van het Dagelijks Bestuur van de Deelraad
Colleges van Gedeputeerden Staten
Leden van de Provinciale Staten
Besturen van de Waterschappen

**Directie Arbeidszaken
Publieke Sector**
Programma Veilige Publieke Taak

Schedeldoekshaven 2002511 EZ
Den Haag
Postbus 200112500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon
Claudia Artz
T 070-426 8487
Claudia.Artz@minbzk.nl

Kenmerk
2011-2000038144

Datum 21 maart 2011
Betreft Aanpak agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers

Bijlagen
1

Geachte heer/ mevrouw,

Bestuurders en volksvertegenwoordigers bij gemeenten, provincies en waterschappen hebben een belangrijke rol bij de invulling van de democratische waarden zoals die in de (Grond)wet verankerd zijn. Van hen wordt verwacht dat zij deze rol op deskundige en integere wijze uitvoeren. Een integere uitvoering is noodzakelijk om iedereen conform artikel 1 van onze Grondwet in gelijke gevallen gelijk te behandelen.

U bent één van deze politieke ambtsdragers met de voor onze samenleving zo waardevolle taak. Helaas constateren wij, onder meer uit bijgevoegd onderzoek *Bedreigd Bestuur*, dat u en/ of uw collega's bij het invullen van uw taken in aanraking komt met agressie en geweld - zoals persoonlijke verwensingen, intimidatie door bekladding of vernieling van een woning en mishandeling. Ook uit het onderzoek *Bedreigingen in Nederland* uit 2005 blijkt dat bedreigingen worden gezien als "iets wat er bij hoort". Daar willen we uitdrukkelijk afstand van nemen. Daar willen we iets aan doen.

Het gevaar van agressie en geweld is immers dat zij de integere uitvoering van uw taken kunnen aantasten en bovendien veel en onnodig leed met zich kunnen meebrengen voor u en uw naasten. U verdient daarom extra bescherming en steun. Ook komen de aanspraak van burgers op en de toegang tot democratisch verworven rechten in het geding en wordt de autoriteit en integriteit waarmee de overheid deze toegang garandeert, aangetast. Dit kabinet is er daarom alles aan gelegen om elke vorm van agressie en geweld tegen u en anderen met publieke taken te verminderen. Dit kabinet realiseert zich dat zij voor het bereiken hiervan moet samenwerken, zeker met u en uw vertegenwoordigers.

Voorbeeldrol

Samenwerken met u is belangrijk gelet op uw voorbeeldrol naar de gemeenschap en de werknemers met publieke taken die u (in)direct aanstuurt. Voor de gemeenschap draagt u als bestuurder of volksvertegenwoordiger de verantwoordelijkheid voor het aanpakken van maatschappelijke problemen en het maken van keuzes. Keuzes die soms verstreckende gevolgen hebben voor (delen van) de gemeenschap en welke diep kunnen ingrijpen in het persoonlijke leven van burgers. Beslissingen kunnen daarmee emotionele reacties opwekken en mogelijk aanleiding vormen voor agressieve en gewelddadige uitingen.

Voor werknemers met een publieke taak die de bestuurlijke besluiten uitvoeren, hebt u ook een voorbeeldrol.¹ Uit ervaringen met sectoren als zorg, onderwijs en openbaar vervoer blijkt dat werknemers na een voorval van agressie en geweld tegen henzelf of collega's, het belangrijk vinden dat zij zich gesteund weten door het bestuur, hun leiding of opdrachtgever. Vanuit beide voorbeeldrollen vinden wij het belangrijk dat u duidelijk maakt wáár de grenzen van het toelaatbare gedrag liggen en dat u de aanpak van agressie en geweld met ons nadrukkelijk uitdraagt.

Datum
21 maart 2011
Kenmerk
2011-2000038144

Doelstelling en aanpak

Met u willen wij bereiken dat eind 2011 iedere politieke ambtsdrager weet hoe te handelen op het moment dat er agressie en geweld tegen hem, haar of een collega plaatsvindt of heeft plaatsgevonden. Bij het realiseren hiervan en voor de continuïteit en borging van deze aanpak, zijn ook de ondersteunende functionarissen van politieke ambtsdragers belangrijke spelers, dus de secretarissen en griffiers. De aanpak die wij willen realiseren, is binnen het programma Veilige Publieke Taak² voor alle werkgevers en werknemers met een publieke taak ontwikkeld. Deze aanpak kenmerkt zich door het stellen van grenzen aan het gedrag van derden, het vergroten van de pakkans van de dader en het altijd geven van een reactie naar de dader toe.

Als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vind ik dat - gezien de mogelijke bedreiging van de persoonlijke levenssfeer, de mogelijke invloed op het integer functioneren en de noodzaak om eenduidig te opereren - de bescherming van de individuele veiligheid en het stellen van een duidelijke grens aan het gedrag van derden géén onderwerp mogen zijn van het politieke debat. Deze grens wil ik dezelfde laten zijn zoals die ook voor de andere sectoren geldt. Deze opvatting krijgt steun van uw vertegenwoordigers. De grens is wat ons betreft dat:

derden u de ruimte geven om uw taak uit te voeren; zij eventuele aanwijzingen die u voor deze uitvoering nodig acht, opvolgen; zij de orde bij uw optreden niet verstoren; en zij geen agressie en geweld plegen, niet tegen uw organisatie en zeker niet tegen u als persoon.

Ons verzoek

Het stellen van deze gezamenlijke grens is stap één; het hanteren ervan is stap twee. Wij vragen u om met elkaar - bestuur met volksvertegenwoordiging en ondersteuning, en binnen de eigen beroepsgroep - in gesprek te gaan om te komen tot een gezamenlijke opvatting over de aanpak van agressie en geweld en de borging ervan. Bijgevoegde factsheet kan hierbij behulpzaam zijn. Vragen die u in een gesprek met elkaar kunt stellen, zijn: wat is onze gezamenlijke norm? Hoe gaan we die vaststellen? Wat doen we met agressieve en gewelddadige personen? Hoe geven we hen een effectieve gepaste reactie? Wat kunnen wij zelf veranderen om agressie en geweld te voorkomen? Hoe kunnen we het slachtoffer zo goed mogelijk begeleiden? Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met programmamanager Sjaak Krombeen via info@veiligepublieketaak.minbzk.nl.

Mochten u of uw gezinsleden behoefte hebben aan advies of een persoonlijk en vertrouwelijk gesprek, dan bevelen wij u aan contact op te nemen met de Vertrouwenslijn via 088-5543288.

¹ 18 oktober 2010, rapport "Agressie en Geweld: onderzoek naar agressie en geweld door externen tegen overheidswerkers". Het rapport is te vinden op www.veiligepublieketaak.nl

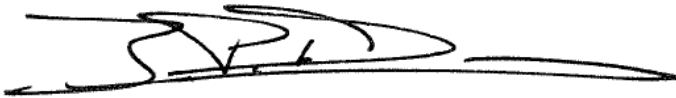
² Het programma Veilige Publieke Taak wordt door het ministerie van BZK uitgevoerd

Wij zijn ervan overtuigd dat u de noodzaak tot een gezamenlijke aanpak van agressie en geweld en uw rol hierin onderkent. Alleen *samen* met u kunnen we een substantiële vermindering van agressie en geweld bereiken, waarmee de gehele Nederlandse samenleving gebaat is. Wij rekenen op uw medewerking en zijn benieuwd naar de uitkomsten van uw onderlinge gesprekken. Deze uitkomsten zullen wij verzamelen en betrekken in de verdere ontwikkeling van de aanpak van agressie en geweld tegen u.

Datum
21 maart 2011
Kenmerk
2011-2000038144

Wij bieden u medio dit jaar graag een aantal praktische handvatten aan voor de verdere aanpak van agressie en geweld.

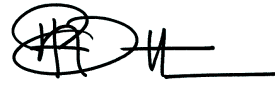
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.P.H. Donner

J. Franssen
Voorzitter Interprovinciaal Overleg

Peter A. Otten
Voorzitter Raadslid.Nu

Mr. B.B. Schneiders
Voorzitter Nederlands Genootschap van Burgemeesters

J.G.A. Paans
Voorzitter Vereniging van Griffiers

A. Jorritsma-Lebbink
Voorzitter Vereniging Nederlandse Gemeenten

Mr. drs. P.C.G. Glas
Voorzitter Unie van Waterschappen

Mr. A.H.P. Van Gils
Voorzitter Vereniging van Gemeentesecretarissen

Drs. S.C.C.M. Bolten
Voorzitter Wethoudersvereniging